

Hvad må du sige?

OM TAVSHEDSPLIGTENS BETYDNING FOR DIALOGEN OG
SAMARBEJDET MED PÅRØRENDE

Psykatrien Distrikt Holbæk

Smedelundsgade 60

4300 Holbæk

Tlf. 5948 4700

Åkandebillede:

Venligst udlånt af @Bente Holm-Petersen

Samarbejde og dialog med de pårørende på patientens præmisser

De pårørende er i kraft af deres viden om og erfaring med patienten en ressource i behandlingsforløbet. Samtidig kan de give patienten værdifuld støtte og opbakning.

Personalet skal derfor tale med patienten om betydningen af at informere og inddrage de pårørende i behandlingsforløbet og opfordre vedkommende til at give samtykke til denne inddragelse.

Der kan dog være tilfælde, hvor det ikke er hensigtsmæssigt, at pårørende inddrages, og det skal i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvorvidt og under hvilken form, pårørende skal inddrages.

Selvom det kan have stor betydning, at de pårørende inddrages, har patienten ret til selv at bestemme hvilke pårørende, der

skal inddrages, hvor meget de skal vide om behandlingsforløbet, og hvor meget de skal inddrages.

Denne pjece giver konkrete oplysninger om tavshedspligten, og hvilke muligheder og begrænsninger, den giver i dialogen og samarbejdet mellem personalet og de pårørende. Pjecen er lavet i et samarbejde mellem pårørende og klinisk personale i Distrikt Holbæk.

Med pårørende forstås en person, som kender patienten godt, og som han eller hun har tillid til, fx ægtefælle, samlever, kæreste, forælder, barn, søskende, nær ven eller veninde, kollega eller nabo.

Referencer

Regler om sundhedspersoners tavshedspligt og videregivelse af helbredsoplysninger mv. til pårørende er omfattet af Sundhedsloven, Lov nr. 546 af 24. juni 2005 om patientens retsstilling, kapitel 9.

Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 665 af 14. september 1998 omhandler information, samtykke og videregivelse af helbredsoplysninger mv.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet Vejledning nr. 161 af 16. september 1998 om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv.

Sundhedsstyrelsen har lavet Vejledning nr. 9494 af 4. juli 2002 om sundhedspersoners tavshedspligt, dialog og samarbejde med patienters pårørende.

Straffelovens §§ 152-152f foreskriver tavshedspligt for bl.a offentligt ansatte.

Patientens stillingtagen til videregivelse af oplysninger kan ikke anses for at være bindende for hele behandlingsforløbet. Personalet skal løbende være opmærksomme på, hvornår og under hvilke betingelser samtykke er givet eller afslået, idet sygdomsforløbet kan indebære, at patientens holdninger og ønsker ændres.

Efter en vurdering af den konkrete situation, skal personalet derfor gå i dialog med patienten om hvilken betydning, det kan have at inddrage pårørende i behandlingsforløbet, og arbejde med at motivere patienten til at give samtykke.

Din tavshedspligt

Sundhedspersoner har tavshedspligt, hvilket indebærer, at de ikke må videregive fortrolige oplysninger om patienter til uvedkommende. Heller ikke til pårørende, som i juridisk forstand er "uvedkommende". Fortrolige oplysninger er oplysninger om økonomiske og personlige forhold, herunder helbredsforhold.

Formålet med tavshedspligten er at beskytte patientens privatliv og at sikre tillidsforholdet mellem patienten og personalet.

Videregivelse af oplysninger

Fortrolige oplysninger kan eller skal videregives til patientens pårørende, hvis:

- Patienten har givet samtykke til videregivelse.
- Personalet iflg. lovgivningen har pligt til at videregive fortrolige oplysninger.

- Personalet handler i berettiget varetæelse af andres tarv, herunder patientens tarv.

Samtykke

Patienten har en lovbestemt ret til at bestemme, hvem der skal have adgang til hvilke oplysninger og dermed også, hvem der skal inddrages i behandlingsforløbet, og i hvilket omfang. Samtykket skal være skriftligt og skal gives i forbindelse med det aktuelle behov for videregivelse. Samtykket gælder 1 år.

Samtykke til, at oplysninger gives til pårørende, gælder ikke generelt, men omfatter kun de konkrete typer af oplysninger, der er lavet aftale om at videregive.

Når patienten giver samtykke

Hvis patienten ønsker pårørende inddraget, aftales det med patienten hvilke oplysninger, der må videregives, og til hvem.

Når patienten ikke giver samtykke

Hvis patienten ikke ønsker de pårørende inddraget, er personalet underlagt tavshedspligt. Det er ikke en hindring for at lytte til de pårørende, men lovgivningen bestemmer, hvad der kan tales om.

Personalet kan:

- Modtage informationer fra pårørende, uden at det kommer i strid med tavshedspligten.
- Have en dialog med pårørende om disses oplevelser af situationen og om de problemer, de oplever.

Pårørende skal tilbydes:

- Information om, hvad manglende samtykke betyder for inddragelse af pårørende. At personalet ikke kan gå ind i personlige forhold men godt kan rumme dem som pårørende og give generel information.

- Generel information om psykiatrien, psykisk sygdom og behandlingsmuligheder.

- Individuel samtale om den pårørendes situation, hvordan det er at være pårørende, med vejledning om pårørendes muligheder for at yde og få støtte generelt.

- Deltagelse i ad hoc pårørendegrupper.

- Informationer om relevante frivillige organisationer.